

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мариничівський НВК «Родина» здійснює свою діяльність на підставі ст.53 Конституції України, Закону України «Про освіту», на виконання статей 15,16 Закону України «Про загальну середню освіту»; забезпечує одержання учнями повної загальної середньої освіти на рівні Державних стандартів та з урахуванням вимог «Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання ЗЗСО «ДСанПіН 5.5.2.008-01», статуту Мариничівського НВК «Родина». Мова навчання – **українська**.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти I-III ступенів розроблена на виконання законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України:

- для 5- 9 класів – за Типовими навчальними планами загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1;
- для 8 класу (інклюзивна форма навчання) - за Типовими навчальними планами спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженими наказом МОН України від 12.06.2018 р. №627, таблиця 16.

Освітня програма II ступеня (5-9 класи) Мариничівського НВК «Родина» окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти. Також Освітня програма НВК «Родина» визначає загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які подані в рамках навчального плану в додатку 1. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатках 2,3; зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН України. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладу загальної середньої освіти орієнтовно складає 6020 годин/навчальний рік:

- для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік;
- для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік;
- для 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік;
- для 8-го класу – 1260 годин/навчальний рік;
- для 9- го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочих навчальних планах закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі – робочі навчальні плани). Робочі навчальні плани дають цілісне уявлення про зміст і структуру II рівня освіти, встановлюють погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначають гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Робочі навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову, у якій передбачені додаткові години на предмети, курси за вибором, факультативи для роботи з обдарованими учнями та тими, які потребують підвищеної педагогічної уваги.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: у 5-9 класах – 45 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальний час, передбачений на варіативну складову, використаний на підсилення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативи, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в робочих навчальних планах.

Варіативну складову визначено самостійно, схвалено педагогічною радою 12.06.2020, протокол № 7, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображено в робочих навчальних планах НВК «Родина».

Робочі навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні екскурсії, згідно рішення педагогічної ради від 12.06.2020 року протокол №7, проводяться протягом навчального року.

Освітня програма Мариничівського НВК «Родина» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою;

		<p>доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою</p>

	компетентність	<p>інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних</p>

		<p>задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях;</p>

		<p>співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе</p>

		<p>відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднено на веб-сайті Мариничівського НВК «Родина». На основі освітньої програми закладом освіти складено навчальні плани, що конкретизують організацію освітнього процесу в додатках.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ В НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації навчальної діяльності залишається урок. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватиметься у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створені вчителями персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного педагога і поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань

учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Для виконання освітніх програм НВК «Родина» на 2020/2021 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної складової; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника (додатки).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою. 2020/2021 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2020 року та закінчується не пізніше 1 липня 2021 року. Орієнтовна структура навчального року:

I семестр – з 1 вересня по 24 грудня 2020 року;

II семестр – з 11 січня по 28 травня 2021 року.

Впродовж навчального року проводяться *канікули*:

осінні канікули – з **26 жовтня по 1 листопада 2020 року**;

зимові канікули – з **25 грудня 2020 року по 10 січня 2021 року**;

весняні канікули – з **22 по 28 березня 2021 року**.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - **28 травня 2021 року**.

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада НВК «Родина». Заклад працює в режимі п'ятиденки з двома вихідними – субота, неділя. Навчальні заняття проводяться в одну зміну і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором НВК «Родина».

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Актуальними для нової української школи є такі ідеї:

- відсутність адміністративного контролю, який обмежує свободу педагогічної творчості;
- активність учнів у навчальному процесі, орієнтація на інтереси та досвід учнів, створення навчального середовища, яке б перетворило навчання на яскравий елемент життя дитини;

- практична спрямованість навчальної діяльності, взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом;
- відмова від орієнтації навчально-виховного процесу на середнього школяра і обов'язкове врахування інтересів кожної дитини;
- виховання вільної незалежної особистості;
- забезпечення свободи і права дитини в усіх проявах її діяльності, урахування її вікових та індивідуальних особливостей, забезпечення морально-психологічного комфорту дитини;
- впровадження шкільного самоврядування, яке під свободою і самостійністю дитини передбачає виховання гуманістичних та демократичних ідей і світогляду, необхідних сучасному суспільству.

ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Одним з сучасних викликів цієї Освітньої програми є впровадження Державного стандарту початкової освіти. Адже ці документи мають новий зміст, спрямований на формування компетентностей в учнів, дотриманням діяльнісного та компетентнісного підходів, реалізацією інтегрованого навчання та вперше формування оцінювання в 1-х класах. Всі ці параметри потребують особливої уваги як з боку адміністрації школи, так і з боку батьків, які перебувають з нами в партнерських відносинах. До вимірювання також належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльнісні якості педагогічних працівників.

Особливу увагу слід приділити вчителям початкових класів. Визначаємо критерії, що містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування початкової освіти:

- професійно-педагогічна компетентність – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей молодшого шкільного віку, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісносвітоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів початкової школи;
- соціально-громадянська компетентність – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективною та конструктивною участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективною командної роботи, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- загальнокультурна компетентність – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- мовно-комунікативна компетентність – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);
- психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню молодших школярів та їхній індивідуалізації;
- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

УПРАВЛІННЯ ПРОГРАМОЮ

Корекція програми здійснюється педагогічною радою НВК «Родина». Керівництво реалізацією програми здійснюється директором.

Основний розробник: адміністрація Мариничівського НВК «Родина».

Освітня програма
загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта)
Мариничівського НВК «Родина» Усть-Путильської сільської ради
Чернівецької області

Освітня програма II ступеня (базова середня освіта) Мариничівського НВК «Родина» розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження,
орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 2.

**Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і
можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін**

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів НВК «Родина» орієнтовно складає **6020 годин/навчальний рік**:

для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік,

для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік,

для 7-го класу – 1225 годин/навчальний рік,

для 8-го класу – 1260 годин/навчальний рік,

для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані закладу (далі –робочий навчальний план) (додаток 1). Робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Робочий навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на

державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативну складову робочого навчального плану Мариничівського НВК «Родина» визначено самостійно, схвалено педагогічною радою 12.06.2020, протокол №7, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображено і відображено робочих навчальних планів закладу освіти.

Варіативна складова робочого навчального плану використовується на:

- **підсилення** як предмета інваріантної складової історії України у 5 класі по 1 год на тиждень. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані. Вчитель записує проведені уроки на сторінках класного журналу, де відведено для предмета історія України ;

- **індивідуальні заняття** з математики у 9 класі по 1 год на тиждень з метою створення простору для задоволення інтересів та запитів учнів, удосконалення їх математичних здібностей;

- з урахуванням побажань батьків та потреб учнів, наявності педагогічних кадрів, матеріально-технічної бази у 5,6 класах вивчаються **курси за вибором** «Етика» та «Фінансова грамотність» по 1 год на тиждень;

- **факультативи:**

- «Українознавство» - 0,5 год на тиждень у 5 класі, по 1 год на тиждень у 6-9 класах;

- «Основи християнської етики» - по 0,5 год на тиждень у 7-9 класах;

- «Розвиток хімічної науки» - 1 год на тиждень у 7 класі.

Курси за вибором та факультативи викладаються за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (додаток 3). З метою виконання вимог Державного стандарту робочий навчальний план Мариничівського НВК «Родина» містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Індивідуальні заняття, факультативи проводяться для окремих груп учнів і заняття обліковуються у класних журналах. Оцінювання – вербальне (рішення педагогічної ради НВК «Родина»).

З метою виконання вимог Державного стандарту робочий навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом робочого навчального плану цієї освітньої програми. Поділ класів на групи при вивченні інформатики у 6,8,9 класах здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних

зкладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, народних традицій, а саме:

у 5 класі: легка атлетика, футбол, волейбол, баскетбол;

у 6 класі: легка атлетика, футбол, волейбол, баскетбол, гімнастика;

у 7 класі: легка атлетика, футбол, волейбол, баскетбол, гімнастика;

у 8 класі: легка атлетика, футбол, волейбол, баскетбол, гімнастика;

у 9 класі: волейбол, баскетбол, легка атлетика, футбол.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для недопущення перевантаження учнів, за рішенням педагогічної ради, при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання у дитячих музичній та художній школах з музики, образотворчого мистецтва.

З метою виконання вимог Державного стандарту робочий навчальний план закладу освіти містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом робочого навчального плану цієї освітньої програми. Поділ класів на групи при вивченні інформатики у 6,8,9 класах здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв. Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях. Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

органiзацiю навчального середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;

окремi предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою; предмета за вибором; роботи в проектах; позакласної навчальної роботи i роботи гурткiв.

Необхiдною умовою формування компетентностей є дiяльнiсна спрямованiсть навчання, яка передбачає постiйне включення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної дiяльностi, а також практична його спрямованiсть. Доцiльно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту iз практичної ситуацiї, а й по можливостi створювати умови для самостiйного виведення нового знання, перевiрцi його на практицi i встановлення причинно-наслiдкових зв'язкiв шляхом створення проблемних ситуацiй, органiзацiї спостережень, дослiдiв та iнших видiв дiяльностi. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освiтньому процесi мiжпредметних i внутрiшньопредметних зв'язкiв, а саме: змiстово-iнформацiйних, операцiйно-дiяльнiсних i органiзацiйно-методичних. Їх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень їхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового свiтогляду. Учнi набувають досвiду застосування знань на практицi та перенесення їх в новi ситуацiї.

Вимоги до осiб, якi можуть розпочинати здобуття базової середньої освiти

Базова середня освiта здобувається, як правило, пiсля здобуття початкової освiти. Дiти, якi здобули початкову освiту на 1 вересня поточного навчального року повиннi розпочинати здобуття базової середньої освiти цього ж навчального року. Особи з особливими освiтнiми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освiти за iнших умов.

Перелiк освiтнiх галузей

Освiтню програму укладено за такими освiтнiми галузями:

Мови i лiтератури

Суспiльствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності.

Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів

(можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Мариничівського навчально – виховного комплексу «Родина» передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової середньої освіти.

Додаток 1
до Освітньої програми
Мариничівського НВК «Родина»

Затверджую
Директор
Мариничівського НВК «Родина»
Скидан Н.М.

« _____ » _____ 2020 р.

Робочий навчальний план
Мариничівського навчально-виховного комплексу «Родина»
для 5 - 9 класів на 2020/2021 навчальний рік
з українською мовою навчання
(Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					Всього
		5 кл.	6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.	
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	13,5
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільство знавство	Історія України	1+1	1	1	1,5	1,5	7
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Мистецтво	-	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	2+0,5	6,5
	Геометрія	-	-	2	2	2+0,5	6,5
Природо знавство	Природознавство	2	-	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	7
	Інформатика	1	1/1	1	2/2	2/2	7/5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		24,5 +3	26,5/1 +3	28+3	28,5/2 +3	31/2+3	138,5/5 +15
<i>Варіативна складова</i>		2,5	3	2,5	1,5	1,5	11
Курси за вибором	Етика	1	1	-	-	-	2
	Фінансова грамотність	1	1	-	-	-	2
Факультативи	Українознавство	0,5	1	1	1	1	4,5
	Основи христ. етики			0,5	0,5	0,5	1,5
	Розвиток хімічної науки			1			1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		28	31	32	33	33	
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30	32,5/1	33,5	33/2	35,5/2	169,5

**Перелік навчальних програм
для учнів 5-9 класів Мариничівського навчально-виховного
комплексу «Родина»
(затверджені наказом МОН України від 07.06.2017 №804 та
наказом МОН України від 21.02.2019 №236)**

Назва навчальної програми	Ознайомлені
Українська мова. 5 – 9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)	
Українська література. 5 – 9 класи. Програма для закладів загальної середньої. – К.: Освіта, 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)	
Зарубіжна література. Світова література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.- К: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 №804)	
Всесвітня історія. Історія України (інтегрований курс). 6 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти .	
Історія України. 5–9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти .	
Всесвітня історія. 7–9 класи . Програма для закладів загальної середньої освіти	
Основи правознавства. Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ,2016 Автор: Тетяна Ремех.	
Мистецтво. 5-9 класи (авт. Л. Масол). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена). Музичне мистецтво. Образотворче мистецтво.	
Математика 5-9 класи, навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	
Природознавство. Програма для 5 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	

Біологія. Програма для 6-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	
Географія. 6– 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	
Фізика. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	
Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (оновлена)	
Трудове навчання. Навчальна програма з трудового навчання для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи (оновлена).	
Інформатика. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів, 5-9кл (для учнів, що вивчали інформатику 2-4 класі)- (оновлено) 2017 рік.	
Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи (автори Бойченко Т.Є. та інші),оновлена.	
Фізична культура. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (автори Круцевич Т.Ю. та інші).	
Іноземні мови. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи, К., 2017р.	

**Перелік навчальних програм курсів за вибором
для учнів 5-9 класів Мариничівського навчально-виховного
комплексу «Родина»**

Назва навчальної програми	Ким схвалено	Ознайомлені
Етика. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Лист МОН від 11.08.2017 №1/11-8125	
Основи християнської етики. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. «Основи християнської етики». 1-11 класи (авторський колектив під керівництвом В.М. Жуковського)	Лист МОН від 04.09.2015 №1/9-422	
Українознавство. 5-11 класи. Київ, 2014, Кононенко П.П.	Лист ПТЗО від 03.07.2014 №1/12-Г-1058	
Розвиток хімічної науки. Програма факультативного курсу «Розвиток хімічної науки та його зв'язок із сучасною хімією» (автор Стеценко І.В.).	Лист ІМЗО від 04.05.2017 №14.1/12-Г-200	
Фінансова грамотність. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів курсу за вибором «Родинні фінанси». 5 клас.	Лист ПТЗО від 29.05.2015 №14.1/12-Г-328	
Фінансова грамотність. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів курсу за вибором «Фінансово-грамотний споживач». 6 клас.	Лист ПТЗО від 29.05.2015 №14.1/12-Г-328	

Освітня програма
загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) для дитини з
особливими освітніми потребами – Северина Олександра Віталійовича,
учня 8 класу Мариничівського НВК «Родина» Усть-Путильської сільської
ради Чернівецької області

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) для дитини з особливими освітніми потребами – Северина Олександра Віталійовича, учня 8 класу Мариничівського НВК «Родина» Усть-Путильської сільської ради Чернівецької області розроблена на основі Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкілінтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів». для 8 класу (інклюзивна форма навчання), за Типовою освітньою програмою спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженою наказом МОН України від 12.06.2018 №627.

Освітня програма базової середньої освіти (далі - освітня програма) для дитини з особливими освітніми потребами – Северина Олександра Віталійовича, учня 8 класу Мариничівського НВК «Родина» окреслює рекомендовані підходи до планування й організації Мариничівським НВК «Родина» єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнем обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках індивідуального навчального плану (таблиця 16), орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, додаткових годин на предмети інваріантної складової, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натепер подані в рамках індивідуального навчального плану;

очікувані результати навчання здобувача базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН; подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено у додатках 2,3;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження орієнтовно для учнів 8-го класу 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у індивідуальному робочому навчальному плані (далі – індивідуальний робочий навчальний план), (додаток 1) для дитини з особливими освітніми потребами – Северина Олександра Віталійовича, учня 8 класу. Індивідуальний робочий навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувача освіти, передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети, охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, корекційно-розвиткові заняття, враховує особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учня.

Враховуючи вимоги Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти індивідуальний робочий навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами учня 8 класу Северина Олександра Віталійовича (затримка психічного розвитку), складений із семи освітніх галузей "Мови і літератури", "Математика", "Природознавство", "Суспільствознавство", "Мистецтво", "Технології", "Основи здоров'я і фізична культура".

Освітня галузь "Мови і літератури" в індивідуальному робочому навчальному плані реалізується через навчальні предмети: "Українська мова", "Українська література", "Зарубіжна література", "Іноземна мова".

Освітня галузь "Математика" реалізується через навчальні предмети: "Алгебра" та "Геометрія" (7-9 класи - для дітей із затримкою психічного розвитку).

Освітня галузь "Природознавство" реалізується через навчальні предмети: "Біологія", "Географія", "Фізика", "Хімія".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується через навчальні предмети: "Історія України", "Всесвітня історія".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується через навчальний предмет "Мистецтво".

Освітня галузь "Технології" реалізується через навчальні предмети "Трудове навчання", "Інформатика".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується навчальними предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура". Фізичний розвиток учня забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, корекційних занять з лікувальної фізичної культури.

Індивідуальний робочий навчальний план для дитини з особливими освітніми потребами включає години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувача освіти і реалізується через курси:

для дітей із затримкою психічного розвитку: «Розвиток мовлення», "Лікувальна фізична культура".

Варіативна складова індивідуального робочого навчального плану використовується на:

запровадження факультативу «Українознавство».

Години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учня (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 "Про затвердження Державних санітарних норм та правил "Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів").

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових індивідуального робочого навчального плану.

Структура навчального року

Відповідно до статті 15 (розділ XII) Закону України «Про освіту» структура навчального року, тривалість навчального тижня, інші форми організації освітнього процесу встановлюються загальноосвітнім навчальним закладом середньої освіти у межах часу передбаченого програмою. 2020/2021 навчальний рік розпочинається 1 вересня 2020 року та закінчується не пізніше 1 липня 2021 року. Орієнтовна структура навчального року:

I семестр - з 1 вересня по 24 грудня 2020 року;

II семестр - з 11 січня по 28 травня 2021 року.

Впродовж навчального року проводяться *канікули*:

осінні канікули - з 26 жовтня по 1 листопада 2020 року;
зимові канікули – з 25 грудня 2020 року по 10 січня 2021 року;
весняні канікули - з 22 по 28 березня 2021 року.

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 28 травня 2021 року.

Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається Міністерством освіти і науки України. Терміни їх проведення визначаються навчальним закладом. Орієнтовні терміни проведення ДПА для 4-го класу – остання декада травня 2021 року.

Рішення про доцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій приймає педагогічна рада НВК «Родина».

Індивідуальний навчальний план зорієнтований на роботу за 5-денним навчальним тижнем.

Навчальні заняття проводяться в одну зміну і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором НВК «Родина».

Індивідуальний робочий навчальний план зорієнтований на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною - у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас. Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.

2	<p>Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)</p>	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	<p>Математична компетентність</p>	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних</p>

		задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди - це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог (в тому числі за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування), національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p>

		<p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

Організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

Окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності.</p> <p>Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки</p>

	власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.
--	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувача освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма для дитини з особливими освітніми потребами передбачає досягнення здобувачем освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма закладу, сформована на основі Типової освітньої програми, схвалена педагогічною радою НВК «Родина» та затверджена директором.

Додаток 1
до Освітньої програми
Мариничівського НВК «Родина»
Затверджую
Директор
Мариничівського НВК «Родина»
Скидан Н.М.
« ____ » _____ 2020 р.

Індивідуальний робочий навчальний план
Мариничівського навчально-виховного комплексу «Родина» для
учня 8 класу Северина Олександра Віталійовича
на 2020/2021 навчальний рік

(Відповідно до наказу МОНУ від 12.06.2018 №627, таблиця 16(зі змінами, наказ
МОН від 26.07.2018 №815)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		8	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
	Іноземна мова	2	2
	Зарубіжна література	1	1
Суспільствознавство	Історія України	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Математика	Математика	-	-
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
	Хімія	2	2
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	2	2
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	2	2
Разом		30	30
<i>Варіативна складова</i>			
Факультативи	Українознавство	1	1
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток мовлення	1	1
	Лікувальна фізкультура	1	1
Гранично допустиме навантаження		32	32

**Перелік навчальних програм
для учня 8 класу Северина Олександра Віталійовича, дитини з особливими
освітніми потребами (затримка психічного розвитку)
(затверджені наказом МОН України від 12.06.2018 р. №627)**

Назва навчальної програми	Ознайомлені
<p>Комплект навчальних програм для дітей з затримкою психічного розвитку для 5-9-х класів</p> <p>(українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова, історія України, Всесвітня історія, алгебра, геометрія, біологія, географія, фізика, хімія, мистецтво, трудове навчання, інформатика, основи здоров'я, фізична культура)</p>	

**Перелік навчальних програм
з корекційно-розвиткової роботи для учня 8 класу Северина Олександра
Віталійовича, дитини з особливими освітніми потребами (затримка
психічного розвитку)
(затверджені наказом МОН України від 25.06.2018 №693)**

N з/п	Назва корекційно-розвиткової програми	Ознайомлені
1.	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Лікувальна фізична культура" для 5-9 класів для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Шеремет Б.Г., Сак Т.В., Соколова Г.Б., Маматова З.Р., Бабяк О.О., Мельниченко М.В.)	
2.	Програма з корекційно-розвиткової роботи "Розвиток мовлення" для 5-9 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей із затримкою психічного розвитку (Омельченко І.М., Федорович Л.О.)	